נדפס בארץ ישראל
Printed In E. Israel

נדפס על נייר שאין בו חומר חלש שבת ח"ל

הוצאת אייפליי בע"מ
הוצאת הרצל 9 ת"ל
ת"ל 10 ת"ל
הדפסה ע"מ הסכמה:

All Rights Reserved
as mentioned above

©
כל הזכויות שמורות למחבר הרב אברהם הורביץ אין להדפיס את לחעתיק בלא רשות בכתב מהרב הנ"ל וכן אני אוסר לעשות העתקה מצד כל צורה שהיא הכל שפה או לצלם ספר זה או חלק ממנו את קטע ממנו בכל צורה שהיא הכל שפה שהיא ולכל שפה ואיפור השנת בכל ירדנו ושארים ישראל לא ישנו עדיה
ולא יהבור בזה.

נדפס באר"ץ ישראל
Printed In E. Israel

לקט לוחות

ספר

בעל "מחלוקת עקב"
ר' יעקב "הפרדס"
מרן הגר"ח מוצפי
נכדו של מעגלת המשקלים
מלמידי המגדים מבאו
מהגרי"ח מבאו
מהגרי"ח מבאו
מהגרי"ח

קדשו של מרן ומהעובדות ומההנהגות שראיתי אצל כ״ק מרן הקדוש והטהור זיעועכי״א שאכתוב להלן, אביא גם דברים ששמעתי מפי אנשים שהיו מהימנים על כ״ק מרן זצוק״ל ואזכיר בשם אומרים, והכתובים סתם אני ראיתי בעצמי או שמעתי בעצמי, ואף שאשתדל בכל כחי למסור בלשון קדשו של מרן בכ״ז אבקש מאד לא לסמוך עלי לענין הלכה מכ״ק מרן זצוק״ל כי שכלי קט וכן השכחה מטעה (דברי מרן החזו״א לא כתבתי על אתר).

עד כמה שמרן הקפיד אפי׳ על ספור מעשה שיהי׳ מסופר לאמיתו כהויתו במדויק ובגלל שינוי בסיפור שנראה לכאו׳ שינוי לא משמעותי וכל העולם מספר כך, אמר מרן על הסיפור שהוא שקר, אספר כאן פעם כשמרן שוחח עמי ספרתי למרן עובדא ידועה כפי ששמעתי, מספרים על גאון מסוים שהי׳ עשיר וספינותיו טבעו בים ותלמידיו טכסו עצה איך לבשר לו את הבשורה הרעה, נכנס אליו אחד התלמידים ובקשו להסביר לו את הדין חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה דאמר רבא בברכות ד״ס ע״ב לקבלונינהו בשמחה איך אפשר הדבר בשמחה לאחר שהגאון הסביר לו את הדבר אמר לו רבי ספינותיך טבעו, הגאון התעלף, מיד אמר לי מרן עס איז אליגענט (זה שקר) ותקן מרן העובדא היתה באחד הרביים ולא בגאון הזה ולא ספינותיו טבעו (איני זוכר מה שאמר מרן איזה אסון קרה לו) ולא התעלף אלא ספק כפיו והתאנח אוי, עד כמה מרן לא סבל דבר שלא מדויק גם ספור מעשה כי הכל צריך להיות אמת ומאחר שאינו מדויק א״כ אינו נכון ואינו אמת והוא שקר, וכך גם היתה דרכו של מו״ר.

ויצאתי בעקבותיהם של רבותי הקדושים מורי דרכי וכבר מילתי אמורה שדקדקתי והקפדתי לרשום את כל ההנהגות והדברים שראיתי ושמעתי אצל רבותי הגדולים נ״ע כהויתם ודיוקם ממש ורשמתי כל פרט ופרט בלי כל תוספת או גרעון, ואת ההנהגות וההוראות של מו״ר הגרי״י זצוק״ל רשמתי מיד עם שמיעתם או ראיתם כנ״ל במשך השנים, ורובא דרובא של ההנהגות ראיתי את מו״ר נוהג בהן כמה פעמים ולפעמים הרבה פעמים, וכל פעם הי׳ בעיני כפעם הראשונה ובצורה זו דקדקתי בהם ורשמתים ובדרך כלל היו זהות רק לפעמים שינה קצת מאיזו סיבה, או הוסיף איזה פרט, לא העלמתי עין מכל זה וכן כאן בספר שניתי ושלשתי הנהגה או הוראה בגלל השינוי והבאתי את כולם כי חביבה עלי מאד תורת מו״ר.

מסרתי חלק מהכתבים שלי מרבנו מו״ר בעל הקה״י זצוק״ל וכן מרבנו הגדול מרן החזו״א זצוק״ל (דהיינו החומר שבספר זה הנקרא ארחות רבנו) לבני היקר הרה״ג המופלג בתויר״ש מוה״ר ישעי׳ שליט״א (קראתיו על שם רבנו הגדול מרן החזו״א) כדי שיעתיקם ויסדרם כל דבר על מקומו, בני שיחי׳ עשה מלאכת קודש זו בעמל באמונה במלא האחריות בכובד ראש, הוא העתיק את הכל מרשימותי, מגליוני השו״ע שלי ששם רשמתים כל ענין במקומו, ממחברותי, מדפים בודדים, אני עברתי על

כל מה שערך בקפידא ובדייקנות את הכל בדקתי והגהתי, בני לא הוסיף על כתב ידי ולא גרע ממנו.

אמרתי לבני שיסדר את הענינים באותו סדר הענינים שסדר מרן המחבר ז״ל את השו״ע רק שלא יתן אות של הסימן בראש הסימן, ויתן כותרת לכל דבר ודבר לפי״ז אין זה דומה לצורת השו״ע לספר הלכה רק דומה לספר הנהגות בעניני שו״ע, ואמרתי לעשות כן כדי להקל על הקורא והמעיין שרגיל לסדר השו״ע.

וכן העתיק בני מפתקאות שרשמתי בשעת שמיעה ולא הספקתי להעתיקם למחברות, ונוסף להוראות והנהגות בהלכות או״ח מסרתי לבני הרב ישעי׳ שיחי׳ להעתיק הוראות עובדות הנהגות ושיחות בהרבה ענינים בכל מקצועות ושטחי החיים, על הכל עברתי ובדקתי בדייקנות ובקפידא ולא שינה מכתב ידי.

חלק ראשון של הספר הוא הנהגות או״ח, בחלק ב׳ עובדות והנהגות בענינים שונים, ויש בו הרבה פרקים בענינים שונים ובמקצועות רבים כל דבר הגיע לפרקו נאה ומתקבל, בני שיחי׳ עזר לי בנתינת כותרות תמציתיות מבטאות שהן מסייעות הרבה.

נוסף לכך מסרתי לבני שיחי׳ להדפיס תכריך הוראות ממרן החזו״א זצוק״ל שמסר לי מו״ר זצוק״ל בע״פ וזה יהי׳ כחלק נפרד בספר עם הקדמה קצרה ממני וכן מסרתי לו להדפיס קובץ בדידי הוי עובדא אצל מרן החזו״א זצוק״ל שזה יהי׳ חלק אחרון בספר זה.

וזה לדעת כל מקום שאני כותב מרן סתם הכונה למרן החזו״א זצוק״ל וכ״מ שאני כותב מו״ר סתם הכונה למו״ר בעל הקה״י זצוק״ל.

ואפרוש כפי לפני ק״ל במרום שלא אכשל ח״ו ולא יתביישו בי רבותי הקדושים שלמדוני תורה, כשהדפסתי קונטרס חדו״ת אמר לי מו״ר זצוק״ל שאכתוב בהקדמה ״יהי רצון שיהי׳ זה לתועלת ולרצון״, כן אני כותב כאן, שיהי׳ ספר זה לתועלת ולרצון לעבודתו יתברך שמו, וזכות רבותי הגאונים החסידים קדושי עליון שתורתם בקרבי, תעמוד לי לחיים טובים ארוכים ובריאים ולשלום נחת ושלוה שיבה טובה נחת ואושר מכל יוצ״ח ושהתורה הק׳ לא תמוש מהם ומזרע זרעם לעולם ושתהא מטתי שלמה ושאזכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי ת״ת באהבה ולהוציא את כל כתבי רבותי נ״ע ושאר חד״ת שלי ונזכה כולנו לביאת גו״צ בב״א.

ועתה באתי לברך את בני הרה״ג מוה״ר ישעי׳ שליט״א על העמל והיגיעה שהשקיע בעבודת קודש זו על מלאכתו הנאה והמהודרת וכן על סדור המפתחות המצוינות לספר, וכן לברך את עזרתו בחיים אשת חבר כחבר כלתי רעיתו החשובה מנב״ת מרת תמר שתליט״א היא הדפיסה בעמל את כל הספר ולא חסכה כל מאמץ וטרחא וסבלנות כדי שיצא הספר שלם ומושלם כליל המעלות תהא משכורתם שלימה מן השמים, זכותם

ובקשתם משם

לחדרו של הרה"ק ר' ברוך ממעזיבוז זי"ע נכנס פעם נכדו הקטן כשהוא בוכה, שאלו הרה"ק למה תבכה, אמר לו הנכד: שיחקנו 'באהאלטן', וחבירי היו צריכים לחפש אותי, ועבר שעה ארוכה ואף אחד לא בא לחפשני".

אמר רבי ברוך: הלא אף הקב"ה בוכה על כן, ואנוכי הסתר אסתיר פני, הקב"ה משחק איתנו 'באהאלטן', וממתין שנבוא לחפש אותו, ובקשתם משם את ה' אלוקיך ומצאת, ולבסוף לא מחפשים אותו, ואם יאמר האדם בקשתיו ולא מצאתיו, הרי הכתוב אומר: כי תדרשנו בכל לבבך.

מוסר לא לקחו

המשגיח הגה"צ ר' אליהו לפיאן זצ"ל ירד פעם במדרגות בישיבה ומעד ונפל ונשאר יושב על הרצפה, בחור אחד ניגש אליו בריצה בחששו למצבו, אמר לו המשגיח שהוא מרגיש טוב, א"כ למה אינך קם - שאלו הבחור בתמיהה, ענה לו המשגיח: כי קודם עוד לפני שאני קם אני מתבונן למה נפלתי, כי לא לחנם שולח הקב"ה דבר כזה.

וכן מסופר על הג"ר אפרים זלמן מרגליות ז"ל בעל מחנה אפרים שהתאחדו על שולחנו תורה וגדולה במקום אחד, ופעם אחת הגיעה בשורה שטבעו ספינותיו בים, ותלמידיו לא ידעו איך לבשרו בשורה זו, שאחר ששמע מזה ונאנח, שאלוהו הלא אמרת דיש לקבלו בשמחה, א"ל דזהו רק אחר שנגע ללבו, שיכאב לו על מה זה עשה ה' ככה, כי הלא לכן נעשה לו צער שיעשה חשבון הנפש[ד].

בשו"ת רדב"ז (ח"ג סי' תתקפה) נשאל על גדול אחד שמת בנו, ולא הוריד עליו אפילו דמעה אחת, האם זהו הדרך הנכונה, וכתב הרדב"ז שזו מדה רעה, מורה על קושי הלב ועל רוע תכונת

ד. וראה מה שכתב הג"ר אברהם הורביץ בהקדמה לספרו ארחות רבינו (ח"א) וז"ל:
אספר כאן פעם כשמרן [החזו"א] שוחח עמי, ספרתי למרן עובדא ידועה כפי ששמעתי מספרים, על גאון מסוים שהי' עשיר וספינותיו טבעו בים, ותלמידיו טכסו עצה איך לבשר לו את הבשורה הרעה. נכנס אליו אחד התלמידים, ובקשו להסביר לו את הדין חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה דאמר רבא לקבולינהו בשמחה, איך אפשר הדבר בשמחה, לאחר שהגאון הסביר לו את הדבר, אמר לו: רבי ספינותיך טבעו, והגאון התעלף.
מיד אמר לי מרן 'עס איז א ליגענט' [= זה שקר], ותקן מרן העובדא, שהיתה באחד הרביים ולא בגאון הזה, ולא ספינותיו טבעו (איני זוכר מה שאמר מרן איזה אסון קרה לו) ולא התעלף אלא סיפק כפיו והתאנח אוי.

הנפש, ולא לחנם ארז"ל שלושה לבכי, והוכיח גם מאברהם ודוד שהתאבלו על מתם.

נמצא דשוב אנו מוצאים בחינה זו, שאין הקב"ה רוצה שנקבל הכל מיד באהבה, ולא נתייחס כלל ליסורינו, רק יש להרגישם ולהצטער מהם, ורק אחר כך לעשות מסקנא כי הכל לטובה ולקבלם באהבה.

עשירי קודש

כתוב בספר אור צדיקים למהר"ם פאפירש (עמוד התורה פי"ד): "כשם שחייב אדם ליתן מעשר מדמיו כן חייב ליתן מעשר מימיו, ויחשוב מר"ה כל העשירי יהיה קודש בתענית ובתורה ובתפלה, ופנאי לזה קצת יותר משאר ימים להתבודדות, ובימים שאין יכול להתענות על כל פנים יהיה יום הזה מוקדש בתורה ובתפלה".

וכך כתב השל"ה[ה] בשם ספר אחד, כי עיקר הקדושה היא, שיום העשירי יהיה יום תשובה, ואף שלא יכול להתענות, מכל מקום יהיה לו יום תשובה, לפשפש במעשים ולהרהר הרהורי תשובה ולקבל הסכמות לקדושה, ויתבונן איך יתקן מעשיו.

וכתב עוד "מאן דבעי חיי אריכי יתן מעשר מימיו, ואם מן המעשר מתרבה לו ממון, כן יתרבו לו ימיו ויהיו לו חיים ארוכים".

ה. במסכת חולין ס"פ נר מצוה, (הו"ד בספר 'הגן ודרך משה', ליום עשרים).